

Temat: Dziennikarz – czyli kto?

Czas realizacji: 1 godz.

Cele zajęć

■ Cel ogólny

Zapoznanie uczniów z podstawowymi zdaniami dziennikarza i specyfiką zawodu dziennikarza

■ Cele szczegółowe

Uczeń:

- z zaangażowaniem bierze udział w dyskusji,
- charakteryzuje pracę dziennikarza,
- przedstawia, na czym polega specyfika pracy dziennikarza,
- gromadzi argumenty na określony temat,
- wymienia zasady, których dziennikarz powinien przestrzegać w swojej pracy,
- zna zasady etyczne pracy dziennikarza,

■ Metody i formy pracy:

- metody aktywizujące – asocjogram, burza mózgów, dyskusja,
- analiza SWOT,
- rozmowa kierowana,
- ćwiczenia redakcyjne,
- praca z tekstem,
- wykład,
- praca w grupie, dyskusja zbiorowa, praca indywidualna.

■ Środki dydaktyczne:

- karta pracy: *Dziennikarz – czyli kto?*,
- materiały dla nauczyciela: *Dziennikarz – czyli kto?*,
- fragmenty różnych tekstów prasowych,
- komputer z dostępem do Internetu, m.in. stron: www.sjp.pwn.pl ; wikipedia i.in.
- komputer, tablica, arkusze papieru, flamastry.

■ Przebieg lekcji

1. Faza wstępna (5 min.)

- Nauczyciel prosi, by uczniowie wymienili swoje spostrzeżenia na temat ich ulubionych dziennikarzy, czy w ogóle takich ulubionych dziennikarzy mają, w jakich mediach pracują, jakimi programami i tematami się zajmują, co ich cechuje.
- Chętni uczniowie dzielą się na forum swoimi opiniami na temat ich ulubionych dziennikarzy.

Temat: Dziennikarz – czyli kto?

2. Faza realizacyjna

a) Kim jest dziennikarz?/ wykład, praca indywidualna ze komputerem (12 min.)

- Wyjaśnienie na podstawie słownika języka polskiego (w Internecie: www.sjp.pwn.pl) definicji pojęcia 'dziennikarz' (w *Materiałach dla nauczyciela*). Nauczyciel uzupełnia tę definicję o zapis z Ustawy Prawo Prasowe z 26 stycznia 1984 roku (w *Materiałach dla nauczyciela*).
- Uczniowie samodzielnie (ze słownikiem) wyjaśniają, czym zajmują się: *dziennikarz, reporter, publicysta, fotoreporter, redaktor, sekretarz redakcji, redaktor naczelny, wydawca* (Karta pracy, zad.1.).
- Podanie skojarzeń ze słowami *relacja* i *sensacja* oraz ustalenie, które z tych słów powinno być związane z pracą dziennikarza, co jest głównym zadaniem dziennikarza (Karta pracy, zad.2.)

b) Specyfika pracy dziennikarza/dyskusja, praca indywidualna i w parach (15 min.)

- Uczniowie podczas dyskusji zastanawiają się nad kwestią: *Czy każdy może być dziennikarzem?* oraz nad zagadnieniem: *Dobry dziennikarz, czyli jaki?* Uczniowie wymieniają się poglądami związanymi z ich postrzeganiem *dobrego dziennikarza*. Wymieniają najważniejsze cechy, którymi powinien odznaczać się dziennikarz i zapisują swoje wnioski (Karta pracy, zad.3.)
- Uczniowie podczas dyskusji zastanawiają się nad kwestią: „*Czy każdy może być dziennikarzem?*”. Podział uczniów na grupy. Uczniowie dopisują dokończenie zdań umieszczonych na arkuszach papieru: *Dobry dziennikarz powinien..., Profesjonalny dziennikarz nie może..., Rolą dziennikarza jest, aby..., Dziennikarzowi nie wolno...* W końcowym etapie ćwiczenia uczniowie prezentują wyniki pracy i oceniają poszczególne propozycje.

c) Blaski i cienie zawodu dziennikarza/ praca grupowa metodą SWOT (10 min.)

- Rozważenie w grupach, co należy zrobić, aby dobrze przygotować się do zawodu dziennikarza oraz jakie są dobre i złe strony tego zawodu. Uczniowie rozwiązują problem z wykorzystaniem analizy SWOT (opis metody oraz przykładowy schemat znajdują się w *Materiałach dla nauczyciela*). Zastanawiają się nad mocnymi i słabymi stronami pracy dziennikarza, a także nad szansami i zagrożeniami, które są z tym zawodem związane. Wnioski wpisują w odpowiednie miejsca na arkuszu.
- Po zakończeniu ćwiczenia liderzy zespołów prezentują ustalenia grupy, a wszyscy uczniowie zapisują własne ustalenia na ten temat, biorąc pod uwagę opinie innych grup (zad.4 z Karty pracy).

3. Faza podsumowująca (3min.)

- Nauczyciel prosi, by uczniowie zastanowili nad zagadnieniem: „*Czy dziennikarstwo to misja, powołanie czy zawód jak każdy inny?*”.
- Burz mózgów: chętni uczniowie na forum przedstawiają na forum swoje opinie.

■ Ewaluacja/samodzielna praca uczniów

Przygotuj prezentację o swoim ulubionym dziennikarzu. Wskaż charakterystyczne cechy jego stylu, ulubione formy i tematy. Przygotuj krótką prezentację jego artykułu, który szczególnie wywarł na tobie wrażenie.

Temat: Dziennikarz – czyli kto?

KARTA PRACY

1. Wyjaśnij, czym się zajmują poszczególne osoby w redakcji. Skorzystaj ze słownika języka polskiego (www.sjp.pwn.pl)

Dziennikarz –
.....
.....

Reporter –
.....
.....

Fotoreporter –
.....
.....

Redaktor –
.....
.....

Redaktor naczelny –
.....
.....

2. Podaj w asocjogramie skojarzenia z wyrazami *relacja* i *sensacja*. Ustal, które z tych słów powinno być związane z pracą dziennikarza i dokończ zdanie.

RELACJA

SENSACJA

Rolą dziennikarza jest.....
.....
.....

Temat: Dziennikarz – czyli kto?

3. Zaznacz, jakimi cechami charakteru (maks.5 cech) powinien odznaczać się dziennikarz. Ponumeruj cechy od najważniejszych do mniej ważnych. Wybierz następnie jedną, która jest wg ciebie najważniejsza i uzasadnij swój wybór.

cierpliwość
dociekliwość
otwartość
 optymizm
 lojalność
 zaciętość

pracowitość
sumienność
konformizm
profesjonalizm
cynizm
altruizm

rozsądek
takt
gadatliwość
śmiałość
pruderia
upór

.....

.....

.....

.....

.....

4. Przeprowadźcie analizę SWOT dotyczącą zawodu dziennikarza: wypiszcie mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia związane z tym zawodem.

Zawód dziennikarza	
Mocne strony	Słabe strony
Szanse	Zagrożenia

Temat: Dziennikarz – czyli kto?

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELA

1. Definicje pojęcia 'dziennikarz'

a) wg Słownika Języka Polskiego www.sjp.pwn.pl

Dziennikarz: pracownik redakcji prasowej, radiowej lub telewizyjnej zajmujący się zbieraniem informacji, pisanem artykułów i przeprowadzaniem wywiadów;

b) wg zapisu z Ustawy Prawo Prasowe z 26 stycznia 1984 roku

Dziennikarz: osoba zajmująca się redagowaniem, tworzeniem lub przygotowywaniem materiałów prasowych, pozostająca w stosunku pracy z redakcją albo zajmująca się taką działalnością na rzecz i z upoważnienia redakcji.

2. Opis analizy SWOT i przykładowy schemat „Zawód dziennikarza”

Analiza SWOT to metoda polegająca na zbiorowym rozpatrywaniu określonego zagadnienia. Jej nazwa powstała od pierwszych liter czterech angielskich słów: *Strengths* (mocne strony), *Weaknesses* (słabe strony), *Opportunities* (szanse) i *Threats* (zagrożenia). Uczniowie pracują w grupach nad rozwiązaniem danego problemu. Wymaga to od nich ustosunkowania się do omawianej kwestii i zgromadzenia odpowiednich argumentów, odwołujących się często do doświadczeń z życia codziennego lub do innych źródeł. W tym celu uzupełniają specjalnie przygotowaną tabelę. Dzięki tej metodzie mogą przeanalizować mocne i słabe strony podejmowanych decyzji oraz ustalić ich możliwe skutki.

Zawód dziennikarza	
Mocne strony <ul style="list-style-type: none">• wpływanie na opinie słuchaczy, widzów lub czytelników• spotkania z ciekawymi ludźmi• kontakty z popularnymi osobami (politykami, aktorami)• branie bezpośredniego udziału w ważnych wydarzeniach• podróże	Słabe strony <ul style="list-style-type: none">• brak ustalonych godzin pracy• posądzenie o stronniczość• duży stres
zanse <ul style="list-style-type: none">• poszerzanie swojej wiedzy• robienie tego, co się kocha• nabycie umiejętności samokontroli	Zagrożenia <ul style="list-style-type: none">• konieczność rywalizacji• samotność• niebezpieczeństwa związane z podróżami